

Az ipari cikkkel foglalkozó Helyi Kereskedelmi Szervezet miket lakaj, 27. számú üzlete megújult. Nemrég általános takarítás után kifestették a helyiséget és az egész berendezést átfestették.

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

Népszerűsítsük az élenjáró munkamódszereket

Megnagyobbodott termelési feladataink sikeres teljesítéséért párunk és kormányunk fokozatosan új, korszerű gépi felszereléssel, technikával látja el szocialista iparunk egységeit. Erről győződhethetünk meg a II. kongresszuson a Központi Ivezetőségnek a Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs által előterjesztett jelentés olvasásakor. A jelentés rávilágít a meglévő termelészközök maximális kihasználásának szükségességére, módjaitára, valamint az új technika bevezetésének kérdésére. Eppen ezért hangsúlyozza a jelentés az élenjáró munkamódszerek alkalmazásának és széleskörű kiterjesztésének fontosságát. Az új technikát az előrehaladott munkamódszerekkel lehet sikeresen megnyergelni.

A szovjet és hazai élenjáró munkamódszereinek alkalmazása ipari vállalatunkban jelentősen elősegíti a munkatermelékenység emelését, az önköltségi ár csökkentését. Bátran elmondhatjuk, hogy ipari fejlődésünk ma már elképzelhetetlen e módszerek széleskörű alkalmazása nélkül.

A gyakorlat azt igazolja, hogy ahol alaposan foglalkoznak a kiváló szovjet és hazai munkamódszerek tanulmányozásával, bevezetésével és ki-szélesítésével, ott szemmel láthatóan a munkasiker. Ipari vállalatunk ezáltal kitűnő módszert alkalmazhatunk a termelés és termelékenység fokozására. Városunk fémipari üzemeiben nagyon hálálatos Bikov-Borkievics gyorsfémvágási, valamint Koleszov széles fémforgácsolási módszerének alkalmazása. Azok a munkások, akik e módszereket használják, 80—90 százalékkal növelik teljesítményüket, különösebb beruházások nélkül.

A hadalott módszerek alkalmazásának előnyét számos példa igazolja. Az aradi közüzemek gépkecsvezetői széleskörű mozgalmat indítottak a gépkecsok karbantartására vonatkozó módszerek alkalmazására. A mozgalm során Orga Gheorghe gépkecsvezető 140.000 kilométeres távot futott be kocsijárával, anélkül, hogy gépkocsiján főjavítást kellett volna eszközölni. Ezáltal négy közepes és négy főjavítást küszöbölt ki, ami 200.000 lejes megtakarítást jelentett.

Sajnos, a kiváló munkamódszerek terjesztése és általánosítása sok üzemben nem kielégítő. Így a „G. Dimitrov”-gyár mechanikai részlegében a munkamódszerek terjesztésének kérdése csupán gyűlésekre korlátozódik és nem szorgalmazzák a megvitatt és hasznosnak talált módszerek gyakorlati alkalmazását. Az ARTEX termelészövetkezet vezetősége úgy véli, hogy a termelészövetkezetben nincsenek kiszélesítésre alkalmas munkamódszerek. A tények azonban mást igazolnak. A szövetkezetben több, mint kétszáz élmunkás dolgozik; ezeknek a munkahelyi megszervezésére, a munkaidő és a gépek kihasználására vonatkozó tapasztalatait sikerrel alkalmazhatná a szövetkezet többi dolgozója is.

Az építkezési iparban, ahol tudvalevő, hogy a munka üteme meglehetősen lassú, az élenjáró munkamódszereket csak szűk keretek között alkalmazhatjuk, pedig az Orlov és Korjov élenjáró módszerek gyakorlati utasításainak felhasználásával fokozódna a termelés üteme és növekedne a munka termelékenysége.

A minőség megjavításának egyszerű eszköze a Csutkih-brigád, valamint Szaveljeva módszere, melynek lényege, hogy a brigádok csak jó minőségű termékeket adnak ki kezük-ből. Közzétételükkel a termelő egységeknél föltétlenül szükséges a módszerek alkalmazása. Városunk több üzemében sikerrel alkalmazzák ezeket, de bírálat illeti azoknak a vállalatoknak a vezetőségét, amelyek nem foglalkoznak e fontos módszerek elterjesztésével. Vonatkozik ez elsősorban a „November 7”-gyár élesztőszegőre, valamint a autópári vállalat igazgatóságára, párt és szakszervezetére, mert a termékek minősége nem mindig kifogástalan.

A több, jobb terméket olcsóbban kell előállítani. A termékek önköltségi árának csökkentése nagymértékben az anyagiakaratosságtól függ. A takarékosági mozgalomban Lidia Korabelnyikova módszerének alkalmazása vezet kiváló sikerhez. Ezt a módszert városunk legtöbb üzemében alkalmazzák, de eredményességét akadályozza, hogy nem mindenütt fektetnek fel egyéni takarékosági számlát, amelybe feljegyeznék a munka során megtakarított anyag értéket és nem mindenütt jutalmaznak a munkásoknak a megtakarításokért. Az üzemek vezetőségei hívják fel a minisztériumok illetékes szerveinek figyelmét, hogy állapítsák meg a fajtálagos fogyasztást, valamint utalják ki a megtakarítás után járó pénzjutalom összegét. Ez a helyzet különösen a helyi ipari vállalatoknál áll fenn, ahol — például az Agroalimmentara esetében — egyes termékek gyártásánál a fajtálagos fogyasztás értéke is ismeretlen.

A jól bevált munkamódszerek kiterjesztése érdekében fontos, hogy meggyőzzük a dolgozókat azok hasznosságáról. Legyen mindig kéznél a szakkönyv, amely ezekről a módszerekről foglalkozik. De ez még nem minden. Üzemeinkben fokozniuk kell a műszaki propagandát, népszerűsíteni kell az élenjáró munkások eredményeit, gazdag tapasztalatait. Mozgósítsuk a dolgozókat a műszaki előadások meghallgatására. Ebben a munkában be kell kapcsolódni az MTTE-körök vezetőinek, tagjainak, a vörös sarkoknak, kluboknak, könyvtáraknak. Ügyviteli és műszaki vezetőinknek harcolniuk kell a műszaki propaganda lebecsülése ellen és meg kell teremteniük a feltételeket arra, hogy mestereink, mérnökeink, technikusaink, technológusaink teljes tudásukkal küzdjenek az élenjáró munkamódszerek bevezetéséért.

A kiváló munkamódszerek elterjesztésének motorja a pártalapszervezet kell, hogy legyen. A pártalapszervezet konkrét utmutatással, a párttagok pedig lelkes tevékenységgel mozgósítsák a munkástömegeket és hasznos módszerek széleskörű alkalmazására. Ez is egyik fontos eszköze a második öt éves terv célkitűzései megvalósításának.

A március havi és első negyedévi kiértékelések után

A CFR főműhelyben

A CFR főműhely dolgozói márciusi globális termelési tervüket 109,8 százalékkal teljesítették. Ez az eredmény lényegesen jobb a negyedévi első két hónapjában elért teljesítményeknél.

Az 1. számú mozdonyjavító műhelyben Musca Gheorghe munkacsoportja, valamint Lunghinas Teodor kéziéknél dolgozó munkacsoportja jelentősen hozzájárult a CFR főműhely márciusi tervének teljesítéséhez. A 2. számú üzemosztályon dolgozik Sallay József brigádja. Ennek a brigádnak tagjai már nem először szerepelnek a CFR főműhely élmunkásai között. Dicséretreméltó a kazánkovács műhelyben dolgozó Găiceanu Ioan munkacsoportjának multhavi teljesítménye.

Az üzemosztályok közül az 1. és 2. számú teljesített a legjobban. Ezeknek az élmunkásoknak és a hozzájuk hasonlóknak odaadott, szorgalmas munkája hozzájárult ahhoz, hogy 110 százalékos tervteljesítést értek el márciusban az 1. számú mozdonyjavító műhely és a 2-es számú üzemosztály dolgozói.

A „G. Dimitrov” gyárban

118,6 százalékkal teljesítette a „G. Dimitrov”-gyár első negyedévi globális termelési tervét. Az eltelt három hónap teljesítései közül a márciusi tekinthető a legjobbnak. A termelési terv valóra váltásáért vívott 31 napos kemény harc meglehetősen eredményt, a havi 122,01 százalékos tervteljesítést. A gyár dolgozói ebben a hónapban ismét szorgos munkát láttak és április első napjaiban eléget tettek előirányzatuknak. A vagonosztályon például a 2-es számú IMSZ-brigád 104 százalékos normatelteljesítést ért el, a „Wilhelm Pieck”-brigád pedig 200 százalékos teljesítéssel tünt ki. A befejező osztályon a „Flacăra Rosie”-brigád 96, Takács Ferenc munkacsoportja pedig 78 százalékos telteljesítést ért el.

Az asztalosok közül Oreanu Florea 90, Muscatar Anton pedig 76 százalékos telteljesítést ért el. A gépműhelyben Ponta Nicolae 226 százalékos telteljesítést ért el április első napjaiban előirányzott feladatának, míg Golomits János 145 százalékos telteljesítéssel tünt ki.

A forgószámla osztály munkásai közül Nádudvari Lajos 153 százalékos normatelteljesítéssel került az élre. Az öntödében dolgoznak Berindea Alexandru és Popa Traian munkacsoportjai. Az előbbiek tagjai 187, míg az utóbbi 119 százalékos telteljesítéssel büszkélkedhetnek.

A „November 7” gyárban

Az első negyedévi tervüket 101,3 százalékkal teljesítették a „November 7”-gyár dolgozói. A munkatermelékenységet 4 százalékkal növelték. Három hónap alatt 3,9 vagon finomított szeszt, 1090 liter likőrt, 10 vagon fehérlisztet, 14 vagon barna lisztet és 875 kiló élesztőt gyártottak terven felül.

Az első negyedévi tervhez hozzájárult a március havi tervteljesítés is, amelynek 100,7 százalékosan tették eleget. Az elmúlt hónapban 4 vagon fehérlisztet, 3 vagon barnalisztet, 2 vagon finomított szesszel, 500 kiló élesztővel és 163 liter likőrral gyártottak többet, mint amennyit a terv előírt.

A szocialista munkaversenyben a malomból Gáll Gábor brigádja napi 2—4 százalékos tervtelteljesítéssel tünt ki. Az élesztőgyár dolgozói közül Simolov Ioan 110—115 százalékos telteljesítést naponta. Hasonló eredményt ért el a szakmai verseny élenjárója, a fiatal Magyar Lázár is. Docmanov Lazart a szeszgyárból 5—10 százalékos telteljesítése a legjobb munkások közé emelte. A kukorica raktár munkásai közül kitűnt Kiss István. Bense József 115—120 százalékos telteljesítést naponta és az árpacsíráztatásnál kiváló minőségű munkát végzett.

A termelésben elért kiváló teljesítményekhez hozzájárulnak a már évek óta alkalmazott és a nemrég bevezetett szovjet munkamódszerek is, mint a Vorosin, az élesztőosztályon alkalmazott Zelinin-Plevakov módszer, továbbá a Gudreancev és a Gvatorszki módszerek.

A NÉPI DEMOKRATIKUS ORSZÁGOKBÓL

Az NDK szereplése a lipcei vásáron

A lipcei vásáron bemutatták a Német Demokratikus Köztársaságban gyártott nagyteljesítményű hőkötő autót. A gépet hőkezelő, hőmárváz, nagyteljesítményű ventilátorral és gumihengerrel szerelték fel.

A szintetikus szálak egyre nagyobb tért hódítanak a textiliparban. Ugyancsak a lipcei vásáron a műszálak közül különös figyelmet keltett az Agla-gyárban előállított úgynevezett wolkrylon. Ez az orlonnak megfelelő, de annál jobb tulajdonságú műszál igen kis fajsúlyú, könnyebb a gyapjúnál, vagy a pamutnál. Szilárdsága és kopásállósága igen nagy, gyapjuval keverve rendkívül tartós szövetet lehet gyártani belőle. A wolkrylonnal töltött paplanok könnyebbek a pelyheppaplanoknál.

Kiállítások Magyarországról Bjeloruszsiában

A Magyar—Szovjet Barátsági Hónap alkalmából Bjeloruszsiába könyvtárban magyar irodalmi kiállítások nyíltak. A külföldi kulturális kapcsolatok ápoló bjelorusz társaság a Mai Magyarország címmel fényképpkiállítást rendezett. A kiállítás bemutatja a Magyar Népköztársaság építkezését, az ipari üzemeket, a kulturális és szociális intézmények munkáját.

Az albán falu kulturális életének fejlődése

A népi hatalom tizenegy évében sokminden megváltozott az Albán

Népköztársaság falvaiban. Így hatalmas fejlődésnek indult az albán falvak kulturális élete. Jelenleg minden faluban van elemi iskola, a nagyobb falvakban pedig hetosztályos iskola működik. Az első öt éves terv éveiben nagyrészt felszámolták az írástudatlanságot. Az albán falvakban számos kulturális intézményt létesítettek a mezőgazdasági termelői szövetkezetek mellett. A falusi kulturothronok száma eléri a 400-at. A

tanítók ezrei és a tömegszervezetek számos aktivistája élénk tevékenységet fejt ki a falusi lakosság kulturális színvonalának emelése, a tudományos és agrotechnikai ismeretek terjesztése érdekében.

A falvakon nyilvános előadásokat rendeznek, népszerű tudományos filmeket vetítenek. A kulturothronok könyvtárai számos albán és külföldi szépirodalmi és ismeretterjesztő könyvvel rendelkeznek. A kulturothronok

nok színjátzó- és tánc csoportokat szerveztek. Számos faluban mozik és rádióállási központok kezdtek meg működésüket.

Felszabadulási munkaversenyek Magyarországon

A Magyar Népköztársaság városai és falvaiban hatalmas munkaverseny bontakozott ki április 4-e, az ország felszabadításának 11. évfordulója tiszteletére.

A Nógrád-megyei bányászati tizenegyi bányája munkavállalást tett arra nézve, hogy ez év első harmadában 20.000 tonna szenet termel terven felül. Valamennyi bánya jóval idő előtt teljesítette vállalását. Más bányavidekek dolgozói sem maradtak el a Nógrád-megyei bányászok mögött. A komlói Kossuth-bánya huszonhárom brigádja közel 4.000 tonna szenet termelt terven felül.

A budapesti „Rákosi Mátyás” kombinát utjait elhárították, hogy számos értékes ésszerűsítési javaslatot ültessen át a gyakorlatba. Hídvéggy Jenő mester ésszerűsítési javaslatának alkalmazása lehetővé teszi, hogy csak ebben az évben 100.000 forint értékű import anyagot takarítsanak meg. Benes Sándor és Nagy Sándor egyes alkatrészek gyártásának egyszerűsítésére vonatkozó javaslatai szintén több tízezer forint megtakarítását teszik lehetővé.

A diósgyőri V. I. Lenin kohászati kombinát munkaközössége tevékenyen részt vesz a felszabadulási versenyben. A martinások munkájuk jobb megszervezésével és szovjet módszerek alkalmazásával jelentősen emelték az acélteljesítést.

Megnyílt a Béke Világatlanács rendkívüli ülészaka

MEGVITATJAK NAPJAINK LEGÉGETŐBB PROBLÉMAJÁT: A LESZERELÉS KÉRDESET

Stockholm. — Az Agerpres közlönetétől jelent: Április 5-én délelőtt megnyílt Stockholmban a Béke Világatlanács rendkívüli ülészaka. Az ülészakon több mint harminc ország békeküldöttei és közéleti személyiségei vesznek részt.

Az ülészak résztvevői nagy érdeklődéssel vitatják meg a nemzetközi helyzetet és különösképpen napjaink egyik legégettebb kérdését, a leszerelés ügyét. A felszólalók nagy jelentőséget tulajdonítanak az ENSZ leszerelési bizottságában előterjesztett legutóbbi szovjet javaslatoknak, fontos lépésnek tekintik őket a megegyezés felé vezető uton.

Örömmel kommentálják az ülészak résztvevői azt a nyilatkozatot, amelyet Guy Mollet francia miniszterelnök tett a U. S. News and World Report folyóiratnak.

A megnyitó ülés munkálatait dr. S. Kitchlew (India), a Béke Világatlanács alelnöke vezette.

S. Kitchlew javaslatára az ülészak résztvevői egy perces néma kegyelettel adóztak a nemrégiben elhunyt kiváló társadalmi harcos, Irène Joliot-Curie emlékének.

Dr. S. Kitchlew beszédében hangsúlyozta az ülészak résztvevői egy jelentőségét és kifejtette, hogy résztvevőink széleskörű véleményesere alapján kell dönteniük afelől, mivel segíthetnek elő a leszerelés ügyét.

Az elnök ezután megadta a szót J. Endicottnak (Kanada).

A Béke Világatlanács rendkívüli ülészaka folytatja munkáját.

Szovjet segítséggel

A szovjet agronómusok sokoldalú támogatást nyújtanak a Kínai NK mezőgazdasági dolgozóknak a mezőgazdaság fejlesztésében. A képen két szovjet mezőgazdasági szakértő látható, amint az egyik kínai agronómmal a vetéssel kapcsolatos kérdéseket vitatják meg.

Szerkesztő: Béla:

A tavasz törvénye örök

Dérrel-durrall jött a tavasz,
Jeges ostonnal cserdített,
Mint rakoncátlan vad kamasz,
Ki nem hajol meg senkinek.

Zord télnek áldozta magát,
Hóparókát viselt fején,
Sokszor hat-nyolc foknál alább
Is hűlt, mint télvíz idején...

De jött páros pajkos napsugár
Es dacos kedve megtörtött
Rádöbrent, hogy bizony se nydr,
Se tél nem maradhat örök.

A hóvirág, ha ideje
Eljött, a hóból is kibúj,
S az ibolyácska kék feje
Is, bár még télvíz idején...

Mert nincsenek oly zord telek,
Mik utjában megakadnak
A zsendülést, s mely közeleg:
A népek örök tavaszát!

mozai

Az Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó Válogatott versek sorozatában megjelent Szabédi László verseinek román kiadása. A verseket Ioanichie Olteanu fordította.

Ötvenes fennállását ünnepelte a bukaresti Állami Operett-színház. Az évforduló alkalmából a színház számos tagja érdemes művész címet vagy más kitüntetést kapott.

A Helszinkiben megrendezett román grafikai kiállítás anyagát — nagy sikerre való tekintettel — két másik városban: Turkuhan és Tampereben is bemutatják, majd Svédországban és Dániában is. Rövidesen megjelenik Csehországban is, körülbelül száz alkotással, a román festészet és grafika kiállítás. Júniusban a Kínai Népköztársaságban rendezik meg a román grafika kiállítását.

Az Inostrannaja Litteratura (külföldi irodalom) márciusi száma közli A. Toma több versét és Sütő András Turóspulcska című novelláját. Ugyancsak ebben a számban jelent meg Lev Kesszil beszámolója Mihail Sadoveanunál tett látogatásáról.

A párizsi Notre Dame-on, Victor Hugo híres regényét újra filmre vették Franciaországban. A regény első filmváltozata Amerikában készült William Dieterle rendezésében; az új változat rendezője René Delanois, a „Symphonie Pastorale” című Gide-film alkotója.

A jugoszláv Vjesnik című lap érdekes hírt közöl a francia színész-növendékek felvételi vizsgáiról, amelyen a jelentkezők földrajzi ismerete minimális volt. Sacha Guitry abba is hagyta a vizsgáztatást, amikor az egyik színésztől kiejelentette, még soha sem hallott arról, hogy a föld saját tengelye körül és a nap körül forog. A másik jelölt a Galilei utcában lakik és szerinte a nagy olasz tudós „valamilyen kereskedő volt az elmúlt háború idején”. Ugyancsak a Vjesnikben olvashatjuk, hogy egy Amerikában rendezett közvélemény kutatás alapján a megkérdezett amerikaiak 60 százaléka egyetlen könyvet sem olvasott. Az elmúlt tizenkét hónap alatt az értelmiségiek 25 százaléka ugyancsak nem vett a kezébe könyvet. Angliában a lakosság 55 százaléka olvas rendszeresen, Amerikában csak 17 százaléka.

A DEFA 1945 óta, nemrég jelezte be a babiloni filmgyárban a századik filmet.

A német Pen Club — a nemzetközi Pen Club szekcióját, — egységes képviselő mind a kelet — mind a nyugatnémet írókat. Új vezetősége az ösztönözést irodalom fejlesztését tűzte feladatául. Németország egységes megteremtése érdekében. Ugyvezető elnök Johannes Tralow (Nyugatnémetország), elnök Bertolt Brecht (Német Demokratikus Köztársaság).

A nézőtérén ültem és lelkesen tapasztaltam a „Fierarul”-gyár műkedvelőinek, akik Möriz Zsigmondnak „Szépek, mint a mezők virágai” című színdarabját játszották. A magyarálat tudó hallgatóság számára üdülést jelentett a Möriz-darabban áradó derű és finom szatíra, melynek éle ugyancsak belevágott a bürokrata s a falusi embert fölényes magasságokból kezelő városi urakba.

Legjobban mégis a bíró tetszett, aki tempóban pipázgatott s rendíthetetlen nyugalmából nem mozdított ki a városi vendégek. Mozdulatát mérsékelték, önfegyelmet s a tekintélyes ember szilárd önbiatimát árasztották.

Elismeréssel állapítottam meg, hogy ez a műkedvelő ugyancsak ismeri a falusi embert s igazi östehetőség, — színes a javából.

Kérdőközlőimre Faludi Károly, a kultúrsoport irányítója elmondta, hogy a bíró szerepét Kiss Mihály játssza, a kultúrsoport egyik büszkesége, aki már kilenc év óta műkedvelősködik a gyárban, azóta csak minden színdarabban szerepel. Legszívesebben kulák szerepeket játszik. Ebben aztán utólrhetetlen. Raite is ragadt a név: „kulák” Kiss Mihály.

Nincs érdekesebb élmény, mint kibogozni egy-egy közösség „büszkeségének” lelki mozgatórugóit. Mindazt, ami a „miként, miért és hogyan” kérdések mögött van. Nem könnyű dolog kitépni mindezt, mert az élejtutott ember nem mindig közleken, néha maga sincs tisztában vele, mi az a belső erő, mely tetteiben előrelendíti. Néha azonban a kérdőközlőkre adott válaszokból sokmindent megtudhatunk egy-egy ember életéről. Így volt ez Kiss Mihály esetében is.

Amikor megkérdeztem, mióta műkedvelősködik, elgondolkodott, mint aki a messzi múltban kutat emlekei után.

Amikor legény voltam, Szedeháton, a falunkban játszottam egyszer. — Majd kisvártatva hozzátette: — Ha jól utána gondolok, már gyermekkoromban is szerettem utánozni a felnőtteket s megnevetetni a többi gyerekeket. A kert sarkában, vagy a szérún körben ültek s néztek, mit művelek. Ugyancsak mulattak, amikor kukoricahaj bajszommal, hasamat kidüllesztve, a bíró utánoztam. „Eljátszottam” én mindenkit, aki bántotta szüleimet, akire haragudtam, vagy akiől félttem. Voltam adóvgyehajló, nagygazda, meg csendő.

Akkoriban nálunk, Szedeháton is, mint mindenütt, egy néhány nagygazdának dolgozott a falusi szegény-

„Kulák” Kiss Mihály

ség. Bedő Józsefnek, meg Barany Józsefnek. Különösen az utóbbi kutyakomisz egy ember volt. Az utolsó csepp zsirt is kisajtolta a cselédekől, meg napszamosaiból. Ugy tudta hajítani az embereket, hogy azt mondták róla: „Baranyi ügyes ember, kés nélkül is le tudja húzni a hét bört arról, aki neki dolgozik”. Ennél a 80 holdas gazdánál szolgált a szülem s így volt mit hallanom felőle. A mi falunkban, ha valamelyik gyerek rossz fát tett a tűzre, a szülők azzal ljesztgettek:

— Megállj, mert mégy szolgálni Baranyi Józsefhez.

Almáiban sokszor felnőtt embernek, nagy vilének láttam magamat, aki kardjával aprítja össze az ellenséget. Ez az ellenség mindig Baranyi nagygazdához hasonlított. Igenám, de szörnyen keserves volt kívánni, amíg felnövök. Türelmetlenségem annál inkább nőtt, hogy láttam apám, anyám mint sorvadnak el a kegyetlen robotban. Mégsem tettem mást, mint játszottam a falubéli gyerekekkel. A mi játékunkban mindig pörüljárt a gazda és győzedelmeskedett a napszamoslegény. Amikor rögtönzött, kigondolt játékaikban kicsufoltuk a gazdák fukarságát, gonoszságát, vagyonfelfű gyávaságukat, akkor tulajdonképpen elégtételt vettünk szüleink sanyargatásáért, meg a sok-sok éhezésért. A játék fejezte ki legbensőbb vágyainkat, gyógyította sebzett önértünket s biztatott bennünket, hogy egyszer megnövünk, erősek leszünk és leszámolunk a falu piócáival.

Pajtásommal, Oláh Pistával egy nap kigondoltam valami újat s Tercsít, az egyik szomszéd kislányát egy ócska, elhajított fazék mellé ültettem és azt mondtam neki:

— Most te vagy Baranyiné, kavargasd az „élet”.

A lányka kavargatta, én meg jöttem göröcsb bottal a kezemben, férfiasra, vastagított hangon szóltam: — Asszony, asszony, mit főzöl? — Etelt a napszamosoknak — felelte Tercsi.

— Nos, akkor zsir helyett tegyél bele nyularkórt, hus helyett számarkórt, répa helyett vadgesztenyét.

A „színjáték” csattanója volt, hogy Tercsi tévedésből a napszamosok „ételéből” táltalt férjének, mármint nekem. Ugy ordítottam, ahogy a torokom kiért:

— Segítség, megmérgeztek! Jaj, mit etettél velem ez az asszony.

Tercsi meg csak mondta a magáét:

— Hát, leltem uram, én abból az ételből adtam, amit maga főzetett a napszamosoknak.

— A gyerekek gurultak a kacagástól, én pedig boldogan fogadtam a sikert.

— Kár, hogy ezeket a játékokat szülem a megtorlástól való félelmükben nem igen tűrték meg, csak olyankor játszhattunk, amikor nem kellett rajtakapástól tartanunk.

— Igen, — mondja kis ellágyulással — rövid volt a játékos gyerekkor. — Kilencéves koromban már munkába tört a szegényparaszti sors. De a játék úgy maradt meg bennem, mint az élet parányi édes-ségének emléke. Később Aradra kerültem az akkori Astra-gyárba. Kitanultam a kovácsmesterséget. Felnőtt legény voltam, amikor először jutottam be igazi színházba. Már nem emlékszem, mit játszottak, de nagyon fájt a szívem. Éreztem, hogy én is tudnék játszani a színpadon, de azt is tudtam, hogy az én négy falusi iskolámmal sohasem állhatok a lámpák elé.

A felszabadulás után aztán, mikor a gyárban megalakult a kultúrsoport, úgy éreztem, hogy eljött az én időm is. Elsők között jelentkeztem a műkedvelő csoportba. Marlin Grigorescu: Búvós zsák című darabjában játszottam, majd a „Jószívű zsirosparaszt”-ot, aztán meg Tomcsa Sándor „Jubileum” című színművében léptem fel. De ki tudná felsorolni mindegyik szerepét, hiszen legalább huszonöt alakításom volt az elmúlt kilenc év alatt.

Sokszor megtörtént, hogy előadás után a közönség össze-vissza csókol, ölegetett, érmekeket is kaptam, versenyeket nyertünk s ez mind igen szép. De a legnagyobb jutalmam mégis csak az volt, hogy minden darabban, amit eljátszom, úgy érzem, mintha Luda Matyihoz hasonlóan elverném a port az ellenségre, mert megmutatom gyűlöletes arcát. Ezért játszom olyan gyakran kulák szerepeket, ezért hívnak a gyárban „kulák” Kiss Mihálynak.

Bucszáskor megszorítja a kezem „kulák” Kiss Mihály s mig újajam majd összeroppannak kemény vasmarkában, azt mondja:

— Tudja, nem is kívánok én mást, csak jó színdarabokat, jó szerepeket s azt, hogy még sokszor játszhaszak a színpadon.

R. A.

Érdekes okmány

Arad volt városának iraitárát nemrég vettük át és ezal-kalomból kezünkbe került egy 1783-ból származó érdekes ok-mány, amely városunk utcáinak azidőben végzett összeírásáról szól. Az utcaneveken kívül talá-lalmazza az okmány az utcák fel-ügyeletével megbízott személyek nevéit, valamint azon házak elne-vezését, amelyeken az utca nevé-t feltüntető tábla ki volt függesztve.

A német nyelven, — az akkori hivatalos állami nyelven — kiál-lított okmány címe magyar fordítá-sban: Áttekintés Arad szabad királyi városban és a csatolt ré-szekben levő utcáiról (1783).

Az érdekes okmányból követke-ztethetünk a város akkori kiterje-sére, a lakosok foglalkozására, valamint nemzetiségi összetételére.

A városnak magának 59 utcája volt, a két csatolt résznek (Wallachel, Pernyavor) 15, illetve 10.

Az utcanevek a feudális társad-almi rend egy-egy foglalkozási ágát jelölték meg, vagy a helyet irták le földrajzi szempontból és az utca lakosainak nyelvén íródtak. Így találunk Kerekess (Rad-ner), Hajóépítő (Schiffbau), Sót-hivatal (Salzamt), Malom (Müh-len), Szíjias (Riemer), Cserző (Gerber), stb. utcaikat, vagy Tör-ökösánc, Pernyávi híd, Illir te-melő, stb. utcaneveket. Gyakoriak a hétköznapi megjelölések: Szor-os, Kert, Akác, Óz, Rövid, Hosz-szu, Választó, stb. utcák. Nem mindennapiak a Kleim Tyuk utza és Gross Tyuk utza (Kis és Nagy Tyuk utca) elnevezések.

A román városrészen ilyen ut-canevek szerepelnek: Rumun-y, Palinkas Gligor, Csimplajos, Flu-jeras, Zimandan, Muszkan, Kre-cean, stb. A szerb városrészen (Pernyavor) Marinkovics, Lacsa, Nedelko, Berzakova, stb. utca-ne-vek fordulnak elő.

Az utca-felülvizsgálók — akik-nek hivatauk volt az utca rend-jéről, az utcai lámpák meggyúj-tásáról, ellenőrzéséről, eloltásáról, stb. gondoskodni — a város kü-lönböz nemzetségeinek sorából kerültek ki. Ilyen neveket találunk közöttük: Johanna Toda, Pokriassan Ursza, Flora Thoma, Götthied Arzenz, Joseph Sztril, Steffka Szombaty, Megyessy György, Szokodoran Vaszlie, Blaga Togyer, Debra Nicolaie, Marinko Ninko, Milar Popovics, stb. (Az utca és személyneveket a szöveg eredeti helyesírásával közöljük).

Rusu Alexandru, az állami levéltár vezetője.

Kiváló román rézmetsző

— Gabriel Popescu születésének 90. évfordulója —

1866 április nyolcadikán Tirgoviste városától nem messze, a zöldelő hegyek között fekvő Vulcana-Pandelea falucskában látta meg a napvilágot Gabriel Popescu.

A szegény jobbágy-pap fia már gyermekkorában megismerkedett az anyagi nehézségekkel. A bukaresti egyetemen megkezdett klasszika-filológiai tanulmányait félbe-szakítja és a hid- és utépitési iskola előadásait hallgatja. Ez jövedelme-zőbb foglalkozást ígért egy olyan korszakban, amikor hazánkban kezdett fellendülni a vasutépítés. De művészeti hajlamai győzedelmesked-nek. Lemond mérnöki pályájáról és 1894-ben Párizsba megy, hogy ta-nulmányozza a grafikát. Itt a Julien Akadémián, valamint a Nemzeti Szépművészeti Iskolában (Ecole Nationale des Beaux Arts) tartott elő-adásokat hallgatja, ahol Jules Jacquet professzor irányításával ta-nulmányozza a grafikát. Stefan Octavian Josif költő, Dimitrie Paciurea szobrász és Aurel Vlaicu társaságá-ban az ifjú művész gyakran látog-atja Párizs muzeumait, ahol alkalm-ni nyílik a világhírű művészek leg-kiválóbb és legmaradandóbb alkotá-sait megismerni. Itt ismeri meg az olasz renaissance remekeit. Michel-angelo és Leonardo da Vinci mű-veit, melyekből később sokszorosító rézmetszeteinek témáit meríti. Ugyancsak megismeri a francia réal-ista művészet remekeit. A XVII. és XVIII. század francia rézmetszői-nek műremekeiből tanulja Gabriel Popescu a rézmetsző mesterséget. Már ettől az időszakától kezdve a fiatal rézmetsző a realista irányzat-hoz csatlakozik. A francia művé-szeknek ahhoz a csoportjához, amely Jacquet vezetésével a rézmetszés klasszikus hagyományait akarja át-venni. Céljuk volt leküzdeni az im-presszionizmus és más formalista irányzatok egyre károsabb befolyá-

sát, amely a múlt század végén uralkodni kezdett a francia művé-szetben.

Popescu olyan művészetet kívánt szolgálni, melyet hazájának szeretete és népének lelke hasson át; ezért, bár Párizsban megbecsültek, mégis inkább visszatér szülőföldjére. A

Önarckép

Szenrajz

Panthéonban tett egyik látogatása alkalmával megállott Puvis de Chavannes falfestményei előtt. A tájképből, melyben finoman rajzolódott ki szent Genováva vékony alakja, egy részlet vonta magára figyelmét: a vesszőből font kerítés, mely fel-idezte lelkeben a román falu képét. Es e kép hívó szava mindennél erő-sebb volt.

Kortársai ideháza nem értették meg törekvéseit. Meghívták, hogy rendezze be hazánk első bé-lyeggyárát, majd mint rajzoló rézmetszőt alkalmazták. Popescu ha-marosan belátta, hogy művészi tö-rekvéseit itt szűk határok közé szor-ítják. Nem tudott megbékülni e gondolattal, hat évre visszavonult

Vulcánba. Itt tevénységének termékei korszakát éli, melyben leg-értékesebb művi születnek. 1908-ban Spiru Haret Bukarestbe hívja, ahol az Aman által alapított Szépművé-szeti Iskola tanfárává nevezik ki. Hosszu tanári pályáján Gabriel Po-pescu oadao munkával tanította a fiatal nemzedéket.

A művész 1937-ben hunyt el. Real-ista tartalmu, nagy technikai töké-lelességgel alkotott, magas művészi értékű műveket hagyott hátra.

Gabriel Popescu a román művé-szettörténetben az egyedüli hivatá-sos rézmetsző és karcoló, aki festé-szettel nem foglalkozott. Tevékeny-ségét egy fáradtságos és az ő korá-ban kevésbé értékelt művészetnek szentelte. A metszés művésze utvanis, egyedül a fehér és fekete szín össz-hangjára támaszkodva, nem kell élénk hatásokat. Theodor Aman volt az első román képzőművész, aki be-vezette a rézmetszést. Ő a könnyebb technikájú rézkarcot választotta. Példáját követte Constantin Stahl, aki megpróbálkozott a műfaj nemesebb, de nehezebb változatával: a vésővel készített metszettel. Stahl azonban a szabadon, természet után készült eredeti metszetek helyett a festészet híres remekeit sokszorosító metsze-tel választotta. Gabriel Popescu egy-forma tökéletességgel alkalmazta a metszés minden módszerét és ve-gyítve őket, új hatásokat ért el. Egyenlő arányban gyakorolta az eredeti és sokszorosító metszeteit.

Eredeti metszeteinek tárgyát a művész az életből meríti és különösen az ember érdekli. Felesé-gének és gyermekeinek arcképei, melyek közül melységével és techni-kai tökéletességgel kitűnik a híres „Marthe Canazin arcképe”, nagy egyéniség-ábrázoló erővel és az em-beri lélek mélyéig hatoló élelétlár-sól tesznek tanúságot. Műveiből az ember erejébe és az életbe vetett hit sugárzik.

Ilyen felfogású művész természet-esen nem különülhetett el a társad-alomtól és annak mozgalmaitól. Popescut foglalkoztatják korának társadalmi eseményei. Az 1907-es pa-rasztfelkelés, mely oly fájdalmas visszhangot keltett a jobbágy-szár-mazású művész lelkében, paraszt tárgyú műveiben tükröződik. (Például az „1907” és „Szenvedés” cí-mű paraszttárgyú műveiben.) A fáj-dalmas arcok, amelyeken a kétség-beesés a lázadással vegyül, vádirat-

„1907”

Rézkarc

ként hatnak a korabeli igazságtalan, embertelen rendszer ellen. Eleiténk utolsó korszakában készült tollrajzait a főváros külső negyedeinek nyomorúságát, dűldező házaikat idézik. Ezekkel ellentétben a román falu életéből merített kompozícióiban, mint a „Szűret”, „A kut” vagy a „Szülői ház”, a falusi élet drűsebb oldalait ábrázolja, amelyeken a természet festőisége is helyet kap.

A természet állandó sugalmazó-ja a művésznak. Arcképeiben, tájképeiben, akt-tanulmányaiban, a művész mindenütt az a vágy ve-ti, hogy az életet ragadja meg és feltársa mélységeit. A realizmus ut-ján haladó nagy művészek remekei-ről készített sokszorosító metszetei

kiegészítik realista felfogását. Ga-briel Popescu hitt az ember alkotó erejében és műveiben az olasz re-naisance humanizmusának nagy eszméit hirdette. A Michelangelo után készült Szibillák-ban és a Próféták-ban, de főként Leonardo da Vinci „Anghlari csatá”-jában, a rézmetsző a felszabadulás szolgálatába állított emberi erőt magasztalja és a renaissance hősi korát idézi, mely a győzelmes öntudat és a saját szel-lemebe és erejébe vetett hit világos-ságát gyújtotta meg az emberi lé-

Jóds asszony

Hideg-tű metszet

lekben. A Carpeaux után készült „Tánc”-ban a rézmetsző az életöröm hirnökévé válik. Rude „Marseillaise”-ében a forradalmi lendület nagyszé-rű képét adja.

Sokszorosító metszeteinek eredeti-sége abban áll, hogy ő az első rézmetszőnk, aki a szobrászművészet-ből merítette tárgyát. Ezáltal a mű-vész szabadabb és egyénibb kifeje-zési módot engedhetett meg magá-nak, különféle távlatok és világítási hatások felhasználásával.

Műve mely, sokrétű tartalmának sokatallanul változatos formai kifejezés felel meg. Különleges tech-nikai ügyessége lehetővé tette, hogy Gabriel Popescu majdnem minden grafikai módszert sikerrel alkalmaz-

zon. Legszívesebben a vésővel való metszés klasszikus módszerét gy-a-korolta. Ez abban áll, hogy egye-nesen rávésnek a fémlemezre (réz, vagy cink). E módszer jellemző a vonalak pontosságára, amelyek mindig prázhusamok és hidegebb, de na-gyon világos képet adnak. Az Ár-nyékokat keresztbező vonalakkal, vagy pontokkal adja vissza. A hat-ás különösen plasztikus és nagyon alkalmas szobrászi formák ábrázolá-sára. A „hideg-tű” módszer nagyon hegyes és kemény tükkel való egye-nes metszésből áll. Minden irányban karcoklik a fém, az árnyékokat tört vonalak képezik. Felhasználva az ugynevezett „szakállak” hatását, melyek a véső mentén keletkező fi-nom fémreszelékből keletkeznek, a metsző bársnyos hatású képet nyer, mely inkább megközelíti a festői ha-tásokat és átmenetet képez a rézkarc felé. A rézkarc közvetett módon ké-szül és pedig úgy, hogy a rajzot viaszrétegre karcolják, amely a le-mezt borítja és csak azoknál a vo-nalaknál hagyja szabadon, ahol a viaszt a tű eltávolította. A lemezt safvüdrőbe teszik, mely a szabadon hagyott részeket kimarja és így ki-vája a rajzot. Ez rendkívül szabad technika, mely erős fehér-fekete el-lentéteket ad és minden irányba futó apró vonalakból álló finom rá-csozás benyomást nyújtja. Kivált-keppen a fény és árnyék, valamint a festői hatások visszaadására alkal-mas. Nyomatási módszer az elő-zőkével megegyező, de különleges sajtóval (présszel) történik. Elődét-től, sőt utódaitól is eltérően, akik majdnem mindnyájan egy kiválzá-sított technikára szorítottak, Gabriel Popescu gyakran ugyanazon a met-szeten végíti a különböző módsze-reket és így a hatásoknak nagy vál-tozatosságát éri el.

A művész, aki az „Anghlari csatá”-ban a román grafika remekművét adta, nemcsak a legnagyobb román rézmetsző, hanem egyik legerőtelje-sebb és legteljesebb tolmácsolója pozitív és nagy emberi igazságok-nak. A multban igazságtalanul mel-lőzték, de kiforrott alkotásaival ma végre elfoglaltatja méltó helyét a román grafika történetében.

M. P.

Pártélet

A pártfeladatok teljesítésének ellenőrzése — a siker záloga

Az RMP Központi Vezetőségének tevékenységéről szóló jelentés a II. pártkongresszuson leszögezi: „Segíteni kell az alapszervezeteket abban, hogy konkrét feladatokat osszanak ki minden párttagnak, s hogy ellenőrizzék és irányítsák őket munkájukban, gyűléseiken pedig vitassák meg azoknak a párttagoknak a magatartását, akik nem teljesítik feladataikat és vonják felelősségre őket.” A kongresszusi dokumentumok alapján minden alapszervezet törekedjék arra, hogy konkrét feladatok megjelölésével állandóan javítsa a pártmunkát.

A December 30. textilizem I–II. szövédeje B) váltásának alapszervezete gondoskodik a párttagok és a tagjelöltek aktivizálásáról: konkrét feladatokkal bízza meg őket. Az alapszervezet bevonta a pártmunkába a pártönkivüli aktív tagjait is. Az alapszervezet bírája, a feladatok nyilvános felvételét alapján — és gyűléseken — rendszeresen ellenőrizi a feladatok teljesítését.

Az utóbbi időben kitűnt, hogy a párttagok és a tagjelöltek becsülettel teljesítik feladataikat. Bökös Mária elvtársnő a nők sorában végzett politikai munkáért felel. Feladatát igyekszik végrehajtani. Tervezett dolgozik. A „K”-et a többtermelésre, a minőség javítására, takarékoságra mozgósítja. A dolgozók hallgatnak szavára, s így mind többen érik el az élmunkások színvonalát. Bökös elvtársnő március 8. a Nők Nemzetközi Napja melletti fogadására tünneti műsorkat szervezett, amelyen kimagasló eredmények születtek. Az ünnepi műsorkban Bocanea-Dominica párttagjelölt 111 százalékos teljesítéssel és 98 százalékos minőséggel, Bukter Mária IMSz-tag 132 százalékos teljesítéssel és 94 százalékos minőséggel, Doscan Rozalia IMSz-tag 120 százalékos teljesítéssel, 98 százalékos minőséggel és mások tettek ki. Wirtschafter Miklós elvtárs az AVSAP munkáját felel az alapszervezet részéről. Az elmúlt napokban, amikor az alapszervezet bírája gyűléseken elemezte az AVSAP munkáját és Wirtschafter elvtárs tevékenységét, kitűnt, hogy ez a szervezet jól működik. A pártalapszervezet állandó irányításával és támogatásával, valamint Lipovan Simion oktató odaadó munkájával a B) váltás AVSAP szervezete az elsők között van az üzemb. Hiba az, hogy a szervezet kevés tagot számlál.

Tomca Iuliana és Oniga Florica elvtársnők azt a feladatot kapták az alapszervezettől, hogy a vászontisztító osztályon lévő Vöröskereszt szervezetet irányítsák és ellenőrizzék. Az elvtársak tevékeny munkájukkal feldöntötték a Vöröskereszt szervezet munkáját, amelynek most csaknem 150 tagja van. A beiratkozások tovább folynak. Az alapszervezet hi-

bája, hogy nem gondoskodott a szövetségben lévő Vöröskereszt szervezet politikai irányításáról, s ezáltal itt a szervezeti élet alacsony színvonalon mozog. Jól végzi pártfeladatát Lipovan Simion párttagjelölt is. Lipovan elvtársat az alapszervezet az általa vezetett 5. számú békebrigád munkájának magasabb színvonalra való emelésével bízza meg. Lipovan elvtárs lelkiismeretesen teljesíti feladatát: brigádjá állandóan 108–110 százalékos teljesítéssel termelési előirányzatát. Feladatát kapta azt is, hogy július 30-ig politikai-nevelő munkával vezesse rá a brigád tagjait az Antyona Zsardarova munkaadás módszerének alkalmazására. Lipovan elvtársnak a tevékeny politikai szervező munka hatására ezideig 60 százalékos sikerrel bevezette ezt a jól bevált munkamódszert.

A pártönkivüli aktív tagjai is tettekkel válaszolnak az alapszervezet felhívására. Igyekeznek maradéktalanul teljesíteni pártfeladataikat. Roman Gheorghe elvtárs, a pártönkivüli aktív tagját, — mint szakaszvezető bizottsági tagot, — például azzal bízták meg, hogy mind több dolgozót világoztson fel a Zsardarova munkaadási módszer alkalmazásának jelentőségéről. Ennek eredményeképpen a szövetség számának dolgozója rátért a módszer alkalmazására. Iacobu Valer elvtárs, a pártönkivüli aktív tagja azt a feladatot kapta az alapszervezettől, hogy 1956 első negyedében öt szövött szakképesítést revolvérre. Iacobu elvtárs teljesítette ezt a feladatot. Február 20-ig nem öt, hanem nyolc szövött szakképesített.

Az ifjak neveléséért és az IMSz szervezet tevékenységéért Barliha Rozalia elvtársnő, az alapszervezet titkára felel. A fiatalok tevékenységében sok a hiba. Ezek mielőbbi felszámolása érdekében, az elmúlt napokban, gyűléseken elemezték az IMSz szervezet, az új bíró munkáját. A gyűlése Riscuța Maria, az IMSz alapszervezet új bírójának titkára tett jelentést. A jelentésből és a hozzászólásokból kitűnt, hogy az IMSz vezetőszervek megválasztása óta egyetlen gyűlést sem hívtak össze, munkaterv nélkül dolgoznak. Ez annak tulajdonítható, hogy az üzemi IMSz bizottsága és a pártalapszervezet nem irányította az új bíró feladatokat megvalósítására. Helytelen és nem követendő példát mutat Urs Gheorghe, az IMSz alapszervezet egyik bírója. Urs elvtársat több alkalommal bírálták helytelen magatartásért, azonban ez sem segített. Fegyelmezetlenség mutatkozik Ciurmedean Melania, Bulla Erzsébet, Boc Rozalia és több más fiatal részéről is. Barliha elvtársnő igyekszik feladatát teljesíteni, s ezért a gyűléseken vállalta, hogy hatékony támogatásban részesíti az IMSz alap-

szervezet új bíróját. Támogatja a bíró és a munkaterv elkészítésében, kiképzés a bírókat, hogyan osszák ki a fiatalok részére a feladatokat és miként ellenőrizzék a feladatokat teljesítését.

A pártalapszervezet a II. pártkongresszus dokumentumai szellemében irányítja a termelés menetét. A B) váltás dolgozói ezáltal mind jobb eredményeket érnek el. Januári tervelőirányzatukat 103,2, februári tervelőit 104,7, március első felében előirányzatukat pedig 109 százalékosan teljesítették. Jelentősen növekedett a munka termelékenysége is. Január 1. és március 15. közötti időszakban a munka termelékenysége 4,7 százalékkal növekedett, a termékek minősége pedig 3,4 százalékkal javult az 1955. évhez viszonyítva. Ugyanakkor 25.363 lej értékű alkatrész-megtakarítást eszközöltek.

Rá kell mutatnunk azonban arra is, hogy az alapszervezet bírója és a kommunista megelégedtek csupán a terv értékbeni teljesítésével, s nem törekedtek arra, hogy a tervet választékban is teljesítsék. A választék tervet ezáltal nem teljesítették. A bíró nem irányította kellően a termelést, a technikusokat, hogy a tervet mind mennyiségileg, mind pedig választékban teljesítsék. Ezért a hibáért az üzemszabályi vezetés is felelős, mert nem ellenőrizte megfelelően a végzett munkákat.

A December 30. gyár I–II. szövédeje B) váltásának alapszervezetében vannak párttagok, akik nem törekednek pártfeladatok teljesítésére. Kun Szabó János elvtárs, az alapszervezet bírója például, aki a propaganda és agitációs munkáért felel, nagymértékben elhanyagolja munkáját. Nem gondoskodik a faliújság cikkeinek cseréléséről, elhanyagolja a szemléltető agitáció felállítását és más agitációs munkát. Kun Szabó János elvtársnak hasonlóan még többen is vannak az alapszervezetben.

A December 30. textilizem I–II. szövédeje B) váltása alapszervezetének továbbra is fokoznia kell tevékenységét a tervfeladatok teljesítéséért. A bíró ne elégedjék meg azzal, hogy konkrét feladatokat jelöljön meg a párttagoknak, hanem állandóan ellenőrizze a feladatok teljesítését és vonja felelősségre azokat, akik elhanyagolják munkájukat. Ezen a téren nagyobb támogatást kell nyújtania az üzemi pártbizottságának is. Az üzemi pártbizottság irányítsa az üzemi IMSz bizottságot, hogy az konkrét segítséget nyújtson az IMSz alapszervezet új bíróinak. A December 30. textilizem csak úgy teljesítheti a II. pártkongresszus által megjelölt feladatokat, ha a pártalapszervezetek, a kommunisták, az IMSz alapszervezetek, az IMSz-tagok cselekvően kivesszük részüket a célkitűzések megvalósításából.

Huma Mihály

Levellek a szerkesztőséghez

Az ezévi gazdag természet

Angyalkut községben az „Olga Bancic” kollektív gazdaság tagjai ezévi minden termésnél gazdagabban akarnak élni. Az újradíj GTA traktorral szántanak a kollektív gazdaság földjein, de a traktorok mellett foglalkoznak a kollektívisták is szántással.

A szántással párhuzamosan végzik a kollektívisták a tavaszi vetést is. Április 1-ig elvetették 22 hektár tavaszi árpat, 35 hektár zabot, 12 hektár takarmányrépát, 20 hektár cukorrépát és 7 hektár lóherét. Az özi mélyszántást pedig megkezdte 52 hektárnyi területen tárcsával művelésük simára.

Az angyalkuti kollektívisták szép munkát végeztek a dohány és a zöldségtermesztés terén is.

Ezenkívül négy hektáron gyümölcsfacsémétét ültettek az utóbbi időben a kollektív gazdaság tagjai és 300 gyümölcsfát megteleltettek a hernyóköl és megpermetezték. A tavaszi munkálatok során szorgalmukkal Klein Miklós, Ierocan Mihai, Titi Petru, Piel Anton kollektívisták tüntek ki.

Hotáran Tiberiu, levelező

A járdák karbantartásáról

Városunk utcáinak járdája igen sok helyen teljesen járhatatlan. A Kálvin János utcában például mindkét oldalon még a forró nyári időszakban sem lehet veszélytelenül közlekedni az esti órákban. Télen, vagy pedig hóval fedve a gázvezetők járdán könnyen kifekszik a járókölök lába.

A járdák karbantartását mielőbb meg lehetne oldani, ha minden háztulajdonos csupán egy székér kavicson homokkal feltöltene a ház előtti járdát. Ezáltal biztosíthatnánk, hogy a járdák, különösen a peremvirokban, veszélytelenül járhatókká váljanak.

Engel József, levelező

Sok kicsi sokra megy

Már évek óta villamoson utazom munkahelyemre. Általában az utóbbi időben egyre sürűbben közlekedő villamosokkal mindenki meg lehet elégedve, de annál kevésbé a bérletváltás körülményeivel. Minden hónapban külön nehézséget okoz, hogy a közüzemek bérlet kiadásával foglalkozó dolgozók szolgálati ideje egybeesik az üzemi munkaidőjével. A bérlet kiadásához szükséges idő legtöbbször egy vagy másik óra várakozással hosszabbodik meg. Ha összeadjuk azokat az egy-két órát, amelyeket városunk bérlettel utazó dolgozói a munkaidőjükből elveszítettek, meglepően nagy számot kaphatunk.

Helyes lenne, ha a közüzemek igazgatósága komolyan foglalkozna ezzel a kérdéssel és megkísérelné megfelelő munkabeosztással lehetővé tenni, hogy a dolgozók munkaidőjük után is kiválthassák bérleteiket.

C. C. levelező

Testnevelés és sport

Labdarugó csapataink várható összeállítása

Vasárnap Aradon három labdarugó csapatunk lép pályára, hogy megmérkőzzék más városbeli ellenfeleikkel. A Fl. Rosie UTA a „December 30” stadionban délután 4 órakor mérkőzik a temesvári Locomotívával, előtte 2 órakor a Constructorul csapattal Szászváros sportpályáján, délután negyed 11 órakor pedig a Progresul pályán a Locomotiva a kolozsvári vasutasok csapatát látja vendégül. A három aradi csapat várható összeállítása:

Fl. Rosie UTA: Faur — Szűcs, Dusan, Farmati — Kapás, Serfőző — Dudas (Jurca), Mercea, Mateon, Pecsovszky, Boitos.
Locomotiva: Demosreanu — Duma (Florescu), Popescu, Tudorolu — Tomescu (Duma), Blaj — Janovits, Don, Dila (Petz), Stan, Buculeanu (Giurdureanu).
Constructorul: Faragó (Gavan) — Dan, Boariu, Julian — Cararescu, Ace — Chitic, Dienes, Carpene, Vartolomeu, Seleusan.

Hogyan harcolta ki az RNK női asztali tenisz csapata a világbajnokságot

Beszámoltunk arról, hogy Tokióban az asztali tenisz világbajnoki versenyen az RNK női csapata ezáltal ötödik alkalommal a csapatvilágbajnoki címet. A román csapat az utolsó csapatmérkőzésen 3:1 arányban legyőzte Japán együttesét és ezzel biztosította be elsőjét. A japánok elleni mérkőzés részletei: Rozeanu — Eguchi 2:0 (15,9), Tanaka — Zeller 2:1 (—21, 18, 15), Rozeanu, Zeller — Eguchi, Watanabe 2:1 (—18, 14, 17), Ro-

zeanu — Tanaka 2:0 (14, 15). A Corbillion serleget tehát az RNK csapata nyerte, 2. Anglia, 3. Japán.

A France Presse hírvivőnként és általában a saját nagy elismeréssel ír a román női csapat játékaról. A France Presse szerint a román csapat nagyszerűen harcolt és Angelica Rozeanu mit sem veszített kitűnő védekezőképességéből és ellenállhatatlan támadásából. A román női játékosok bebiztosították, hogy valóban a világ legjobbjai.

A „B”- és „C”-csoport programja

A labdarugó bajnokság „B”-csoportjának ezen a héten kezdődnek a küzdelmei, a „C”-csoportban pedig a második fordulóval folytatódik. A programon szereplő mérkőzések:

„B”-csoport: Metalul Aranyosgyéres — Minerul Lupény, Locomotiva Marosvásárhely — Avintul Szászrégen, Progresul Nagyszeben — Flacăra Medgyes, Locomotiva Arad — Locomotiva Kolozsvár, Metalul Resica —

Metalul Vajdahutnyad, Locomotiva T. Severin — Metalul U. Tr. Szálánváros.

„C”-csoport: Metalul Vörös Acél — Metalul 108, Fl. Rosie R. Vilcea — Locomotiva Craiova, Locomotiva Piski — Constructorul Craiova, Constructorul Arad — Szászváros, Stintja Craiova — Fl. Rosie — November 7, Progresul Temesvár — Metalul „G. Dimitrov”.

Néhány sorban

A svédországi Upsalában megkezdődtek a diákcsoportok részére kiírt sakkvilágbajnokság küzdelmei, amelyen 17 ország sakkcsapatai vesznek részt. Az első forduló főbb eredményei: Román NK — Lengyel NK 1:1 (2 játszma függőben), Szovjetunió — Svédország 3:0 (1 játszma függőben), Izland — Norvégia 2 és fél:1 és fél, Magyar NK — Franciaország 2:0 (2 játszma függőben), Német DK — Finnország 2 és fél:1 (1 játszma függőben).

A világbajnokjelöltek sakkversenyén a hatodik fordulóban a magyar Szabó László legyőzte a fiatal szovjet Szpazskijt, az előző fordulóban függőben maradt Bronstein — Szabó játszma döntetlenül végződött. Hat forduló után a szovjet Samiszlov vezet 4 ponttal.

Luxemburgban az ifjúsági kardvívó világbajnoki tornán a magyar Mendelényi szerzte meg az elsőjét.

Az RNK rugby-kupamérkőzéseit során vasárnap Aradon is játszanak: a Locomotiva pályán délelőtt 11 órakor az aradi Stintja és a temesvári Stintja csapatai mérkőznek össze erejüket.

A „Pronosport” április 11-i különleges versenye

Tekintettel az április 11-i A) csoportbeli bajnoki fordulóra, a „Pronosport” április 11-re különleges versenyt rendez, amelynek szelvényeit:

- I. Progresul Bukarest — Locomotiva Bukarest
- II. Dinamo Bukarest — Hadsereg Központi Háza
- III. Locomotiva Temesvár — Stintja Kolozsvár
- IV. Dinamo Szálánváros — Fl. Rosie UTA
- V. Minerul Petrozsény — Stintja Temesvár
- VI. Flacăra Ploesti — Dinamo Bacau
- VII. Dinamo Birlad — Fl. Rosie Burdujeni
- VIII. Stintja Bukarest — Metalul St. Rosu Szálánváros
- IX. Progresul CPCS Bukarest — Stintja Iasi
- X. Dinamo 6. Bukarest — Progresul Focsani
- XI. Locomotiva Craiova — Metalul Vörös Acél
- XII. Stintja Galac — Dinamo Galac
- A) Locomotiva Nagyvárád — Metalul Nagyvárád
- B) Minerul Nagybanja — Progresul Kolozsvár
- C) Stintja Craiova — Constructorul Craiova
- D) Fl. Rosie Buhusi — Locomotiva Pascani.

Rádióműsor

Vasárnap, április 8

BUKAREST I: 7.30: Román könyvnyüzene. 8.30: Rádiószínház gyermeknek. 9.30: Könyvnyüzene. 9.45: „Mindenből mindenkinek”. 10.30: Zene Mozart műveiből. 11.20: Román könyvnyüzene. 11.50: Román népzene. 12.15: Déli hangverseny. 13.00: Rádiójáték. 13.10: A rádió népi zenekarának műsora. 14.00: Esztrádhangverseny. 15.05: Román népzene. 15.45: „Politikai zenék”. 16.00: A rádió esztrádhangversenyének műsora. 16.30: Falvak ujsága. 17.15: Román népzene. 18.00: Rádiószínház. 19.45: Könyvnyüzene román szerzőktől. 20.10: Táncczene. 21.00: Rádiomagazin. 22.00: Rodica Bujor énekel. 22.15: Sporthírek. 22.40: Táncczene. 23.00: Hírek. 23.10: Táncczene.

BUKAREST II: 7.50: Rádiójáték. 8.20: Fuvószene. 8.35: Dalok. 9.00: Népi hangverseny. 9.30: Román népzene. 10.00: A szovjet rádió adása. 10.30: Könyvnyüzene. 10.50: Szimfonikus hangverseny. 13.45: Könyvnyüzene. 14.00: Sajtószemle. 14.20: Román népi táncok. 14.30: Rádiomagazin. 15.30: Hírek. 16.00:

Népi szimfonikus hangverseny. 16.40: Zene. 17.40: A rádió 27. számú zeneujsága. 18.40: Könyvnyüzene. 19.00: Táncczene. 20.30: Könyvnyüzene. 21.00: Román népi muzsika. 21.30: Táncczene. 22.00: Hírek, sporthírek. 22.15: Bach: hangverseny. 23.01: A népek zenéjéből. 23.55: Táncczene. BUDAPEST (KOSSUTH): 11.10: Csillagsala csodái. 12.20: Kulturális krónika. 13.45: A magyar rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. 16.30: A rádió irodalmi folyóirata. 18.00: Helyszíni közvetítés a bajnoki labdarugómérkőzésekről. 18.50: Hortobágyi lakodalmak. Rádiójáték. 21.35: Puccini: Bohémélet. 24.00: Szórakozók Budapest. Közvetítés innen-onnan.

BUDAPEST (PETOFI): 12.00: Ormándy Jenő vezényel. 13.30: Részletek Gogoly Leányzó című vígjátékából. 15.00: A fia elefánt. Meséjének. 15.40: Művészletek. 17.05: Zenebarátok kora. 18.05: Virágzik a csemete. Elbeszélés. 18.35: Mozart C-dur vonósötös. 20.25: Táncczene. 22.05: „Rejtélyrádió, Budapest.”

Időjárás

Április 8-án, vasárnap változó-köny idő várható, kisebb havazás és havasodás főleg a hegyes vidékeken lehetséges. A hőmérséklet alig változik, napközben plusz 4 és plusz 6 fok, éjszaka 0 és mínusz 3 fok között lesz. Mérsékelt, időnként erősből esél.

A következő 2 napon változó felhőzet várható, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

Neamfu megírta a kérvényt...

— Még mindig nem gondoltad meg magad Emanoil? — kérdezte Bran Traian kommunista néptanácsi képviselő, amint az állomásról jövet átvágtak a réten Zádorlak község felé.

Neamfu Emanoil végignézett barátságát, majd bosszusan megjegyezte:

— Nézd Traian, ha másról nem tudsz beszélni, mint arról, hogy lépek be a kollektívába, akkor inkább haggyál nekem békét! Bran Traian váratlanul érte a választ. Már többször beszélt arról barátságát, aki legutóbbra azt válaszolta, hogy rövidesen belép. Most újra felvetette a kollektíva kérdését, de úgy látszik, Neamfu megadta magát.

Szólanul mentek egymás mellett a község főutcáján, majd amikor a kollektív gazdaság elé értek Bran így szóló barátságát:

— Nem akaralak megbántani. Hidd el, hogy csak a javadat akarom. Ma este átmegegyek hozzád és bővebben beszélgetünk.

— Ha erről akarsz velem beszélni, akkor inkább ne is gyere — válaszolta az és gyors léptekkel indult hazafelé.

Neamfu ezen a délutánon szólanul tett-vett a házáján. Nem szült sem a feleségéhez, sem a gyermekekhez. Azon gondolkodott, hogyan kerülje el Bran Traian esti látogatását. Gondolatai felesége vacsorára hívó szava zavaraita meg.

— Mi van veled? — kérdezte Marioara, a felesége. — Egész délután nem szóltál egy szót sem. Talán rosszul érzed magad?

— Nincs semmi bajom — válaszolta mogorván. — Idejégyl, Traian megint eljön, hogy megmagyarázza, mennyivel jobb a kollektívában.

Az asszony közelebb ment férjéhez és gyöngéden megsimogatta az arcát.

— Talán mégis jobb lenne, ha belépnék...

Nem fejezhette be a mondatot, mert a férje úgy ugrott fel a székről, mint akit darázs csípött.

— Hát már te is ezzel eszed az életem? A multkorában még hallani sem akartál erről és most...

Neamfu úgy érezte, hogy forog vele a szoba. Lerokadt az egyik székre és mereven nézett magára. A negyven év körüli széles vállú férfi úgy nézett ki ezekben a percekben, mintha megöregedett volna.

Hirtelen felállt és a kapu felé sietett, hogy bezárja az ajtót, mielőtt Bran Traian megérkezik. El-késtem — gondolta magában, — mert éppen ebben a pillanatban lépett be a néptanácsi képviselő. Miféle ember lehet ez a Traian, villant át agyán a gondolat, ha ezekúlán is eljön.

— El akartál menni valahová? — kérdezte Bran.

— Nem, nem, téged vártalak — válaszolta zavartan. — Kerülj beljebb.

— Hogy vannak a gyerekek? — érdeklődött Bran, amint letelepedtek a konyhában.

— Megvannak, egészségesek, Marioara most ártatja őket.

Egy ideig mindketten hallgattak, majd a képviselő szólt meg.

— Képzeld, Weisz Mária is kéri felvételét a kollektív gazdaságba.

— Weisz Mária? — kérdezte csodálkozva. — Hiszen az volt a község egyik legnagyobb hisztikmánya. Nyolcvan hektár földje és traktora volt. Hát ilyeneket vesztek fel a községbe? E még azt akarod, hogy én is belépjek, ilyenekkel. Nem Traian, megélek én az öt hektár termésből kollektíva nélkül is.

— Csak nem gondold — vette át a szót Bran, — hogy felvettük Weisz Mária. Az ilyeneknek nincs mit keresniük a mi gazdaságunkban. Ellenben az ilyen emberekre, mint te, nagy szükség van.

Gondolj csak vissza, mennyit szenvedtél Magyarországon, amikor Kovács András kuláknál dolgoztál. Majd itt, Zádorlakon, Crucián Traian kuláknál. Mit tudtál szerezni magadnak, amíg náluk dolgoztál? Ez az öt hektár föld sem volna, ha nem lett volna földosztás. Dehát ezzel is sok baj van, nincs se lovad, se kocsid és így igen sokba kerül az öt hektár föld megművelése.

Neamfu Emanoil felidézte magában azokat a szomorú napokat, amelyeket a kulákhoktól töltött el. Mindez a múlt. — gondolta magában. Fő az, hogy most öt hektár földem van, saját földem.

Csendesen nyitott a szoba ajtaját és az asszony is kijött a konyhába. Szólanul leült az egyik székre.

Rövid ideig néma csend honolt a konyhában, csupán az óra ketyegése hallatszott.

— Igaz, hogy olyan szépen keresnek a kollektívában? — kapcsolódott be a beszélgetésbe az asszony.

— Ha nem hiszik, jöjjenek el hozzám — válaszolta Bran. — Háromszázhuszonnyolc munkanap-egységért tíz mázsa búzát, ugyanannyi kukoricát, háromszázhuszonnyolc kiló burgonyát és egyebeket kaptam.

— Es pénzt, — érdeklődött Neamfu?

— Több mint ezer lejt. Neamfuék összenéztek. Szinte mind a ketten arra gondoltak, hogy nekik alig hat mázsa búzának van és a tavaszi szántásért és a vetésért is fizetni kell. Pénzüket meg nincs.

Finnország moszkvai ideiglenes ügyvivőjének beszéde a moszkvai televíziós állomáson

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti: Április 6-án volt nyolc éve annak, hogy aláírták a szovjet–finn barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződést. Az évforduló alkalmából I. Hallama, Finnország moszkvai ideiglenes ügyvivője beszédet mondott a moszkvai televíziós állomáson. Beszéde elején I. Hallama rámutatott arra, hogy a szovjet–finn szerződés alapvetően fontos a két ország és népei kapcsolatainak fejlődése szempontjából. Példaképpen szolgálhat arra, hogy mi-

lyennek kell lenni két szomszédos állam viszonyának, amelyek közül az egyik kisállam, a másik pedig nagyalállam, amelyeknek megvan a saját állami és társadalmi rendszere. Országaink között — mondotta I. Hallama — szüntelenül fejlődnek a gazdasági, kulturális és művelődési téren egyaránt a kapcsolatok és szélesedik az együttműködés. Mult év augusztusában egyezmény jött létre a műszaki-tudományos együttműködésre. Az egyezmény értelmében számos tudós és közgazdász nyílt lehetősége megismerkedni a két ország tudományos és műszaki eredményeivel. Finnország és a Szovjetunió között széleskörű kultúracsere került sor. Különösen jelentős volt az 1954. évi parlamenti küldöttségcsere.

I. Hallama befejezésül kijelentette, felhasználja az alkalmat, hogy hallgatói előtt rámutasson arra a hozzájárulásra, amelyet Paasikivi, Finnország volt és Kekkonen jelenlegi elnöke nyújtottak a két ország közötti kapcsolatok létrehozásában, amit az egész finn nép nagyra értékelt.

IZRAEL KOMMUNISTA PARTJA FÖTTIKARÁNAK NYILATKOZATA A SZOVJETUNIO KOMMUNISTA PARTJA XX. KONGRESSZUSÁNAK JELENTŐSÉGERŐL

Tel Aviv. (Agerpres.) A Kol Haam, Mikunisnek, Izrael Kommunista Partja főtitkárának nyilatkozatát közli, aki résztvett a Szovjetunió Kommunista Partja XX. kongresszusán. Az SzKP XX. kongresszusának különleges jelentősége abban áll — hangzik a nyilatkozat, — hogy megfigyélő módon bebizonyította, megvan a lehetőség a háború megelőzésére. Mikunis hangsúlyozta, hogy ez a tézis vonatkozik a Közepkeletre is. A nyilatkozat hangsúlyozza Izrael külpolitikájának megváltoztatásának szükségességét, hogy ezzel megakadályozzák Izrael bevonását a bagdadi paktumba és felszabadítsák az Egyesült Államokkal szembeni függőség alól és semleges államként elfoglalhassa az őt megillető helyet a békétáborban.

—O— A NYUGATNEMET SAJTÓ KOMMENTÁRIJA A SZOVJETUNIO UJ LESZERELÉSI JAVASLATAIRÓL Bonn. (Agerpres.) A nyugatnémet sajtó behatóan foglalkozik a leszerelési albizottság londoni ülésének előterjesztett új szovjet javaslatával. A Düsseldorfi Németség az előző: az a terv, hogy a fegyverzetek korlátozására és felügyeletére létesítsenek különleges övezeteket. Ez kereszttűz vágja Közép-Európát és magába foglalja Németországot mindkét részét. Másodszor: a kisebb országok fegyveres erői létszámának csökkentése 150.000–200.000 főre.

Számos nyugatnémet lap hangsúlyozza, hogyha tárgyalási alapként elfogadják a szovjet javaslatokat, egyezmény jöhetne létre a fegyverzetek csökkentésére a Kelet és Nyugat között és az ellenőrzés megteremtésére. Más nyugatnémet lapok azt írják, hogy a leszereléssel kapcsolatos londoni ülésnek kívánatlanság tenné, ha felülvizsgálják az ötszáz ezer főnyi nyugatnémet hadsereg felállítására vonatkozó tervet a NATO keretében. A Hamburger Volkszeitung című lap hangsúlyozza, hogy a szovjet javaslatok „megkönnyíthetik azoknak az erőfeszítéseit, akik hazájuk békéjéért és szabadságáért küzdenek és elhárítják az atomháború veszélyét”.

—O— FINNSZÁG MINISZTERELNÖKÉNEK FOGADASA Helsink. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti: K. A. Fagerholm, Finnország miniszterelnöke április 6-án fogadást adott a szovjet–finn barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának nyolcadik évfordulója alkalmából.

Az Interparlamentáris Unió tanácsának ülészaka

DUBROVNIK. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti: A politikai bizottság és a jogügyi bizottság április 4-iki esti együttes ülésén megvitatták az Interparlamentáris Unió egyetemességének, célkitűzéseinek és feladatainak kérdését. A vitában résztvettek Hollandia, Franciaország, Anglia, Lengyelország, Jugoszlávia és más országok parlamenti csoportjainak képviselői.

Csaknem valamennyi felszólaló támogatta az Interparlamentáris Unió egyetemességének elvét, vagyis hogy minél szélesebb körben vonják be a különböző társadalmi és gazdasági rendszerű államok parlamenti csoportjait az Interparlamentáris Unióba.

K. P. Gorbunin, a Szovjetunió megbízottja felszólalásában hangsúlyozta, hogy az Interparlamentáris Unió a parlamentek demokratikus szervezeteként csak akkor fejlődhet, ha széles körben bevonják a különböző országok parlamenti csoportjait, ami kifejezi a népek békés egymás mellett élésének elvét.

A politikai és jogügyi bizottságok április 5-i délelőtti ülésén folytatták az egyetemesség kérdésének megvitatását. A vitákban Svájc, Dánia, Norvégia, Hollandia, Svédország és más országok parlamenti csoportjainak tagjai vettek részt.

A gazdasági bizottság az április

4-i esti, illetve április 5-i délelőtti ülésén az ázsiai és afrikai országok gazdasági fejlesztésének kérdését vitatták meg. A bizottság megvitatotta India és Burma emlékiratát, valamint Brüsszel belga küldött memorandumát.

A. E. Petrusen, a Szovjetunió képviselője rámutatott a tervgazdálkodás rendszerének felsőbbrendűségére, ami egyre szélesebb körben hódít tért a világban.

A szocializmus országai — mondotta —, külpolitikájukban mindenben támogatják az ázsiai és afrikai országok azon törekvését, hogy megteremtse független gazdasági életüket és támogatásukat, együttműködésüket nem fűzik leigazó gazdasági vagy politikai feltételekhez.

A bizottság határozatot fogadott el, amelyben a gazdasági jellegű információk és tapasztalatok kicserélését ajánlja a különböző rendszerű országok között.

A szociális kérdésekkel foglalkozó bizottság április 5-én megvitatott az államok felelősségének kérdését a társadalombiztosítás téren.

Az április 5-i esti ülésen a politikai és jogügyi bizottságok rátertek az Interparlamentáris Unió státuszának lehetséges módosítására vonatkozó kérdés megvitatására. Ugyanakkor megkezdte munkálatait a kulturális kapcsolatok kérdésével foglalkozó bizottság.

„Egyetlen állam se avatkozzék be más államok belügyeibe”

— Az Al-Gumhuria című egyiptomi lap elítéli a nyugati hatalmak középkeleti politikáját —

KAIRO. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

egy egyiptomi sajtó kommentálja a biztonsági tanácsnak azt a határozatát, hogy a palesztinai helyzet kivizsgálására az ENSZ főtitkárát a Közép-Keletre kell küldeni.

Anvar Sadat államminiszter, az Al-Tahaja című egyiptomi kiadványt írt az Al-Gumhuria-ban.

Mi, arabok, nem ellenezzük, hogy akármilyen eljövön hozzánk és hajlandók vagyunk megvitatni a felmerült kérdéseket. De a biztonságunk iránt érdeklődést tanúsító országok nem számolnak a valósággal. Miért nem tartják tiszteletben a méltányosságot és miért nem vetnek vé-

get a beavatkozásnak s miért nem szüntetik meg az idegen uralmat? Az Egyesült Államok, Franciaországot és Angliát miért nem ismerik el a népek jogait a szuverenitásra és a függetlenségre és határaik védelmére? Vajon ez nem fontosabb, mint egy „vizsgálat” és a hasztalan adatgyűjtések?

A lap hangsúlyozza: „Az arab országok a palesztinai kérdésben el foglalt álláspontja világos és változatlan marad. Ezt az álláspontot a középkeleti népek akarata diktálja. Ezek a népek nem tesznek egyebet, mint védik jogukat és érdekeiket. Távolléti sincsenek agresszív szándékaik és nem akarnak feszül-

seget teremteni ebben a térségben. Ezért találkoztak három héttel ezelőtt Kairóban az arab országok vezetői: Nasszer egyiptomi miniszterelnök, Szau, Szaudi-Arábia királya és Kuaiti, Szíria elnöke. A találkozó konkrét tervet dolgoztak ki arra az esetleges veszélyre, amely területüket, népüket, jövőjüket fenyegetné... Bizunk a békében és úgy véljük, a béke biztosítása érdekében arra van szükség, hogy egyetlen állam se avatkozzék a más államok ügyeibe, hogy minden népek joga legyen az önrendelkezésre és hogy a nagyhatalmak tiszteletben tartsák más államok szuverenitását és függetlenségét”.

A Csehszlovák Köztársaság nemzetgyűlése küldöttségének sajtóértekezlete a Szovjetunióban

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

A Csehszlovák Köztársaság nemzetgyűlésének elnöke, a küldöttség vezetője beszélt a Szovjetunióban szerzett benyomásairól. Rámutatott arra, hogy a csehszlovák nemzetgyűlésben Csehszlovákia mindegyik pártja képviselve van és résztvesznek benne pártunkivüliek is.

Z. Fierlinger, a Csehszlovák Köztársaság nemzetgyűlésének elnöke, a küldöttség vezetője beszélt a Szovjetunióban szerzett benyomásairól. Rámutatott arra, hogy a csehszlovák nemzetgyűlésben Csehszlovákia mindegyik pártja képviselve van és résztvesznek benne pártunkivüliek is.

Bejártuk Örményországot, Azer-

bajdszánt, megtekintettük Leningrádot és Sztálingrádot. Jártunk az Uraltban és a Szovjetunió más vidékein. Mindenütt a nemzetgazdaságunkat érintő problémák, mint például a kohászat, a gépgyártás, az energetika iránt érdeklődünk. Tanulmányoztuk a mezőgazdasági termelés új, korszerű módszereit.

Z. Fierlinger az elragadtatás hangján nyilatkozott a Szovjetunió sikereiről. Csodáljuk azt a bátorságot, amellyel a szovjet emberek megoldják legnehezebb problémáikat, a gazdasági építés minden terén — mondotta Fierlinger.

Z. Fierlinger kijelentette, hogy a Szovjetunió és Csehszlovákia közötti kapcsolatokat cserélték az építkezés minden területén.

A sajtóértekezleten résztvettek a küldöttség többi tagjai is, akik beszélték a Szovjetunióban szerzett tapasztalataikról és a szovjet emberekkel való találkozásairól. A vendégek hangsúlyozták, hogy mindenütt érezték a szovjet emberek forró szeretetét a csehszlovák nép és sikerei iránt.

A küldöttség tagjai ezután válaszoltak a szovjet és külföldi újságírók által feltett kérdésekre.

SZOVJET SEGÍTSÉG MAGYARORSZÁG ARVIZSUJTOTTA LAJAKOSSAGÁNAK

BUDAPEST. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

I. V. Andropov, a Szovjetunió budapesti nagykövete mély együttérzést fejezte ki a magyar kormány számára az árvízkatasztrófiával kapcsolatban és közölte, hogy a Szovjetunió Vörös Kereszt és Vörös Félhold Társaságai Szövetségének végrehajtó bizottsága 100.000 rubelt bocsátott a Magyar Vörös Kereszt rendelkezésére az árvízsujtotta lakosság megsegítésére.

A Ny Dag című svéd lap üdvözlö az izlandi népnek az idegen megszállók elleni bátor harcát

STOCKHOLM. (Agerpres). Az északi országok sajtója behatóan kommentálja az izlandi parlament azon határozatát, amelyben a NATO-csapatok kivonását követeli az ország területéről. A Ny Dag hangsúlyozza a tény jelentőségét a népek nemzeti függetlenségéért vívott harcában.

A lap rámutat arra, hogy az izlandi nép közel ezer évig élt szabadságban és szembehelyezkedik az idegen megszállással. A háború ide-

Üdvözlö az izlandi népnek az idegen megszállók elleni bátor harcát

jén Izlandban állomásozó szövetséges megszállók erők azt ígérték, hogy a háború befejezése után csapataik kivonulnak Izlandból. De ez nem következett be és a fiatal Izlandi Köztársaságot bevonták az Atlanti Paktumba, hogy támaszpontként szolgáljon az Egyesült Államok bombavető gépei számára.

A Ny Dag befejezésül ezeket írja: Az izlandi események azt mutatják, hogy egy nemzet, bármilyen kicsi is legyen, sikerrel harcolhat nemzeti függetlensége kivívásáért.

Mindaz, ami napjainkban nemzetközi sikon történik, magán viseli a megnyitott légkör jellegzetességeit, noha az imperialisták — mint azt számos európai és ázsiai ténykedésük is igazolja — még mindig nem mondták le az új háborút előkészítő tervükről.

Ezzel a nemzetközi események kedvező fordulatával kapcsolatos meggyőződésünket szeretnénk néhány esemény mérlegelésével alátámasztani. A szovjet energetikai küldöttség, amely Malenkovnak, a Szovjetunió minisztertanácsa első alelnökének és a Szovjetunió energetikai miniszterének vezetésével Angliában járt, az angol nép részéről olyan meleg fogadtatásban részesült, hogy még a legutolsó hangot használó jobboldali angol lapok is kénytelenek voltak hangot adni a szovjetellenes vásári hangszerekhez. Erre készítette őket az angol nép különböző rétegeinek egyre növekvő rokonszerve a szovjet politikusok iránt.

Nem kétséges, hogy

Az ENSZ leszerelési albizottságának londoni ülészaka

Nem tudja kivonni magát a Szovjetunió békepolitikájának hatása alól. Március 19-ike óta újabb ülésezik az ENSZ leszerelési albizottságának ülészaka. Mint ismeretes, a leszerelési albizottság elé Anglia és Franciaország közös javaslatot terjesztett, amelyről azonban többek között a „Manchester Guardian” úgy vélekedik, hogy „lényegében nem tartalmaz valamilyen új javaslatot, vagy alapvető elvet”.

Mint a TASZSZ-irodának a le-

szereleti albizottság munkájával kapcsolatos nyilatkozata leszögezi, nemcsak arról van szó, hogy az említett angol–francia javaslat nem tartalmaz lényegében újat, hanem arról is, hogy némely tekintetben az angol–francia javaslat lépést jelent — visszafelé.

Mint az amerikai lapok — így a New York Times — hangoztatják, a francia–angol javaslat „szándékosan megkerüli az atomfegyver készletek megsemmisítésének kérdését és ennek megoldását bizonytalan táridőre halasztja”.

Ismeretes, hogy a Szovjetunió mindenkor az atomfegyver eltiltásának elsőbbségére mellett foglalt állást. Erre mutat a Szovjetuniónak a múlt év május 10-i javaslata is, amelyben a termonukleáris fegyverek gyártásának és felhasználásának azonnali eltiltását és ezzel a fegyverekkel való kísérletezések beállítását ajánlotta.

Ugyanakkor javaslatot tett a Szovjetunió a hagyományos fegyverek mennyiségének fokozatos csökkentésére és a fegyveres erők létszámának lecsökkentésére olyképpen, hogy az Egyesült Államok, a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság egyenként egy-egy és fél millió, Anglia és Franciaország külön-külön 650.000 katonával rendelkezzen.

Amint látjuk tehát, a leszerelési kérdésnek homlokterében szovjet megítélés szerint mindenkor az atomfegyver betiltása, a fegyverzet és a fegyveres erők számának csökkentése áll. Az atomfegyver használatának tiltásával a nemzetközi biztonság a népeknek a jövőbe vetett bizalmát, a fegyverekre és a fegyveres erők fenntartására előirányzott összegek csökkentése pedig hozzá-

A leszerelés kérdése a hét eseményeinek megvilágításában

járulna a népek életszínvonalának hatalmas mértékű emelkedéséhez.

Mit tartalmaz ezzel szemben az említett angol–francia javaslat? Az atomfegyver kérdésében csupán arra szorítkozik, hogy az egyezményt aláíró hatalmak kötelezettséget vállalnak az atomfegyver használatának mellőzésére, fenntartják azonban a jogot, hogy „támadás kivédése érdekében” bevehessék azt.

Ki állapíthatná meg a támadás tényének fennforgását, amikor a javaslat megkerüli az ENSZ biztonsági tanácsát, amely pedig az egyedüli feljogosított szerv a támadás tényének és a támadó kitételek megállapítására? Az ilyen javaslat előadását azt jelentené, hogy az atomfegyvert felhasználó fél az esetleges felelősségvonnás alkalmával egy védekezőnek, ahogyan azt egy régi anekdota példázza: „A verekedés úgy kezdődött, hogy ő visszautított”.

Mi ad okot ezután arra, hogy a leszerelés kérdésében folyó tárgyalásokat mégis bizonyos derűlátással ítélessük meg? Nyilvánvaló, hogy az okot a szovjet külpolitika rugalmassága és ugyanakkor az alapvető kérdésekben tanúsított szilárdsága szolgáltatja.

Igy, elismeri a leszerelés ellenőrzésének szükségességét és az általános leszerelés bizonyos szakaszában hajlandó hozzájárulni a légi ellenőrzés módszeréhez is. Természetesen csak akkor, ha a mindent átfogó leszerelés feltételeinek betartásával a kölcsönös bizalom magától értetődően megerősödne. Addig a feleknek

A hét eseményeinek megvilágításában

jogukban állna a folyamatban lévő leszerelést az érdekelt hatalmak fővárosában, az illető kormány segítségével, az ország területén lévő katonai felkészültségről hivatalos tájékoztatást igényelniük.

Olyan messzenemő javaslat ez, amelyet a nyugati hatalmak nem utasíthatnak vissza anélkül, hogy magukra ne vállalják a fegyverkezési hajszát fenntartásával járó súlyos felelősséget.

Eltérés a két álláspont között továbbra is a leszerelés és az ellenőrzés közti elsőbbség eldöntésében van. Azzal, hogy a Szovjetunió új javaslatában nem köti a klasszikus fegyverzet csökkentését az atomfegyver eltiltásának kérdéséhez, hozzájárul a tárgyalás sikeres folytatásának lehetőségéhez. Kiüti a megégyezett halogatók kezéből a fegyvert, amelyet az atomfegyver kérdésében fennálló ellentétek ürügyével, az egész leszerelési kérdésben való meggyőzés határidő nélküli halogatása jelentett.

Az angol–francia közös javaslat ellenére, a hét egyik igen figyelemreméltó eseményéből is kitűnik, hogy ebben a kérdésben sem egyeznek a nyugati hatalmak nézetei.

Guy Mollet interjúja,

amelyet az U. S. News and World Report című amerikai folyóirat munkatársának adott. Nemrégiben Pineaun francia külügyminiszter ismeretes nyilatkozata arra készítette

Eden angol miniszterelnököt, hogy meghívja Londonba Guy Mollet, Franciaország miniszterelnökét a két ország politikájának egybehangolása céljából. A találkozásról kiadott nyilatkozat a két államférfi nézetazonosságát hangoztatta.

Most mégis, a francia miniszterelnök olyan nyilatkozatot tett, amely politikai kérdésekben az említett amerikai lap munkatársa előtt, amely súlyos hibákat, taktikai tévedéseket állapít meg a nyugati hatalmak politikájában.

Ezzel csupán a leszerelésre és biztonságra, valamint az ezzel szorosan összefüggő német kérdésre vonatkozó kötelezettségek foglalkozunk. A leszerelést Guy Mollet nem tartja a „nyugtató védelem” meggyengítésének. Ellenkezőleg, a biztonság megteremtését véli a legmegbízhatóbb védelmi eszköznek a nyugati államok szempontjából. „Nem barmadrendű kérdéseknek kell tekinteni a leszerelés problémáját, amint ez tavaly novemberben a külügyminiszterek genfi értekezletén történt, hanem elsőrendű kérdésnek” — mondotta többek között Guy Mollet. A továbbiakban Németország egyetemesítésével kapcsolatban ezt mondta: „Mi nem tudjuk, hogy az oroszok akarják-e Németország egyesítését. Lehetőség, hogy nem akarják. De egy dolgot pontosan meg lehet állapítani: Ha van esély arra, hogy az oroszok akarják Németország egyesítését, akkor ezt az esélyt lényegében csak az általános leszerelés keretében lehet elképzelni.”

Nagyjelentőségű Guy Mollet interjújának az a része is, amelyben a NATO és a versói paktum egyidőben való fenntartásáról beszél,

de ugyanakkor szükségesnek tartja közös meggyőzés alapján korlátozni valamennyi ország fegyveres erőit és fegyverzetét.

Érthető az az aggodalom, amelyvel egyes amerikai és angol burzsoá lapok Guy Mollet nyilatkozatát fogadják. Némely angol lap valóságosan a felháborodás hangján foglalkozik a francia miniszterelnök beszédével. Az egyébként mértékletes Reuter hírlírókészek megjegyzik, hogy „A francia” kormány részéről elhangozott hivatalos bírálat a nyugati hatalmak politikájával szemben, egyes fontos nemzetközi kérdésekben, például Németország egyesítésének kérdésében — komoly aggodalmat keltett londoni hivatalos körökben.”

A francia kormány politikai álláspontját azonban a francia közvélemény megnyilvánulásaihoz való alkalmazkodásnak, az önálló külpolitikára irányuló törekvéseknek kell tekinteni és ezt semmilyen amerikai vagy angol fenyegetés nem képes megváltoztatni. Angol lapvélemény szerint a francia jobboldali most Guy Mollet kormányának megbuktatására készül és erre különböző pénzügyi kérdéseket akar felhasználni. Nem kétséges azonban, hogy a francia kormány további sorsának alakulásában elhatározó mértékben szól bele a francia Kommunista Párt is, amely egyedül képviseli a francia parlamentben a francia dolgozó tömegek széles rétegeit. A francia kormány mindaddig élvezni fogja a francia nép támogatását, amíg a Kelet és Nyugat közötti békés együttélésre irányuló törekvéseket támogatja, amíg hozzájárul a népek közötti bizalom és megértés megszilárdításához.

Bakács Béla